

Liaisonpsychiatrie

Prof. dr. Gilbert Lemmens

Liaison in het ziekenhuis, Alumni Geneeskunde UGent, 13 okt 21

Liaison psychiatry and integrated healthcare

What is liaison psychiatry?

A liaison psychiatrist is a medically qualified doctor with expertise in the assessment and management of:

- mental disorder in those with physical illness
- mental illness and other psychological factors that interfere with recovery from physical illness
- medically unexplained symptoms
- the use of drug treatments for mental illness and psychological therapies in the context of physical illness
- complex cases, including the use of both pharmacological and non-pharmacological treatments.

Psychiatrische en somatische comorbiditeit

- 10-30% van opgenomen patiënten in algemeen ziekenhuis: psychiatrische stoornis
- (Deels) onverklaarbare lichamelijke klachten: 1/4 van de patiënten in poliklinieken
- Meer somatische co-morbiditeit bij patiënt met psychiatrische stoornis + meer stigma (en impact op zorgverlening)
- Opgenomen ouderen: >kwetsbaar voor delier, 20% cognitieve problemen, 20-30% belangrijke emotionele en gedragsproblemen

Tabel 18.1 Prevalentie van de meest voorkomende psychiatrische stoornissen bij patiënten opgenomen in het algemeen ziekenhuis

<i>Stoornis</i>	<i>Prevalentie (%)</i>
Delier	6-33
Dementie	3-18
Depressieve stoornis	8-26
Dysthymie	8-15
Angststoornis	6-21
Somatoforme stoornis	3,5-9
Alcoholafhankelijkheid	11-30

Bron: Arolt & Diefenbacher, 2004

Patiënten met	Depressie
Chronische pijn	30 %
Kanker	20-25 %
Diabetes	20-25 %
Recent Myocard Infarct	20-25 %
Irritable Bowel Syndroom	18 %
Rheumatoïde Arthritis	12 %

Psychiatrische comorbiditeit bij somatische aandoeningen

- Hogere morbiditeit
- Hogere mortaliteit
- Lagere QoL
- Lagere behandeltrouw
- Langere en meer opnames
- Meer gebruik van gezondheidszorg
- Hogere ziektekosten

(Bressi, 2006; Zolnierek, 2009)

Depressie bij chronisch nierlijden

- 2x mortaliteit of opname (Hedayati, Kidney Int, 2008)
- 15x suicide (15X alg. bevolking) (Kurella, J Am Soc Nephrol, 2005)
- 1x duur en aantal dialyse sessies (Saran, Kidney Int, 2003)
- 1x medicatiecompliance (immunosuppressiva na transplant)
(Cukor, Gen Hosp Psychiatry, 2008)
- 1x peritonitis (Troidle Am J Kidney Dis, 2003)
- 1x quality of life (Finkelstein, Blood purif, 2010)
- 1x executieve functies (Agganis, Am J Kidney Dis, 2010)
- 1x mortaliteit (21 vs 13%) 5-jaar na transplant
(Novak, Psychosom Med, 2010)
- 2X 1x 'graft failure' en dood na transplantatie
(Dobbels, Am J Kidney Dis, 2008)

Original Research Reports

Time to Consultation-Liaison Psychiatry Service Referral as a Predictor of Length of Stay

Sanjeev Sockalingam, M.D., M.H.P.E., Ahmad Alzahrani, M.B.

Molecular Psychiatry (2020) 25:3186–3197
https://doi.org/10.1038/s41380-020-00865-6

REVIEW ARTICLE

Prognostic value of depression and anxiety on breast cancer recurrence and mortality: a systematic review and meta-analysis of 282,203 patients

Xuan Wang^{1,2} · Neng Wang^{1,2,3} · Lidan Zhong⁴ · Shengqi Wang^{1,2} · Yifeng Zheng^{1,2} · Bowen Yang^{1,2} · Juping Zhang^{1,2} · Yi Lin^{1,2} · Zhiyu Wang^{1,2,3,4}

Comparative Study > JAMA Psychiatry. 2020 Oct 1;77(10):1052-1063.

doi: 10.1001/jamapsychiatry.2020.1351.

Association of Symptoms of Depression With Cardiovascular Disease and Mortality in Low-, Middle-, and High-Income Countries

Selina Rajan^{1,2}, Martin McKee¹, Sumathy Rangarajan², Shrikant Bangdiwala², Anshu Bhatnagar³, Rajesh Gupta⁴, Vigneshwaran Kumar⁵, Andrew Whellan⁶

1008

Tijdschr. voor Geneeskunde, 76, nr. 20, 2020
doi.org/10.47671/TVG.76.20.1389

Overzicht

Mentaal welzijn na hospitalisatie voor COVID-19

J. ILLEGEMS^{1,2,6,8,12}, F. VAN DEN EEDE^{3,8,9}, A. DE NYS^{2,7}, V. MERTENS^{1,5}, S. VAN IERSSEL¹, K. VAN DEN BROECK^{8,9,10}, P. VAN ROYEN^{1,9,10}, H. VANDEN BOSSCHE^{4,11}, D. VAN PRAAG^{2,8}, G. MOORKENS^{1,6,9}

FULL LENGTH ARTICLE | VOLUME 156, 107816, OCTOBER 01, 2019

Comorbid depression and risk of cardiac events and cardiac mortality in people with diabetes: A systematic review and meta-analysis

A. Farooqi¹ · K. Khunti¹ · S. Abner¹ · C. Gillies¹ · R. Morriss¹ · S. Seidu¹ · Show footnotes

Published: August 14, 2019 · DOI: https://doi.org/10.1016/j.diabres.2019.107816 · Check for updates

Belangrijke onderdiagnose

- 3% cognitieve deterioratie in medische dossier vs 13% normaal cognitief functioneren in onderzoek

(Murray, Neurology, 2006)

- 35% geen notitie van delier in medische dossier op opnameafdeling

(Vollmer, Urol Nurs, 2010)

Belangrijke onderdiagnose

- Moeilijke diagnostiek
- Taboe/stigmatisatie rond psychiatrische stoornissen (patiënt/hulpverlener)
- Tijdsgebrek
- Gebrekkige psychiatrische competentie van somatische hulpverlener

Belangrijke onderdiagnose

- Slechts 1% consultaanvragen in algemeen ziekenhuis
- Slechts 4% consultaanvragen in universitair ziekenhuis

(Gelder et al., 2009)

- > Consulten bij acute problemen

(Mayou, 2007)

Screening

American Heart Association Recommends Depression Screening for Cardiovascular Disease Patients

Cardiovascular Disease

JACC VOL. 73, NO. 14, 2019
APRIL 16, 2019:1827-45

Jha et al.
Depression and CVD

Screening and Management of Depression in Patients With Cardiovascular Disease

JACC State-of-the-Art Review

Manish K. Jha, MD,^a Arman Qamar, MD,^{b,c} Muthiah Vaduganathan, MD, MPH,^d Dennis S. Charney, MD,^{a,e} James W. Murrough, MD, PhD^a

Contents lists available at ScienceDirect

Journal of Psychosomatic Research

journal homepage: www.elsevier.com/locate/jpsychores

A mental health care protocol for the screening, detection and treatment of perinatal anxiety and depressive disorders in Flanders

Van Damme R.^a, A.-S. Van Parys^a, C. Vogels^b, K. Roelens^c, G.M.D. Lemmens^{a,*}

^a Centre for Perinatal Mental Health, Department of Psychiatry, Ghent University Hospital, Ghent, Belgium

^b Mother-baby Unit, Karus-Campus Ghent, Ghent, Belgium

^c Department of Obstetrics and Gynaecology, Ghent University Hospital, Ghent, Belgium

- Psychosociaal assessment naar risicofactoren door vroedvrouw
- Screening naar angst en depressie door vroedvrouw
- Klinisch assessment door psycholoog/psychiater

- Consultaties op poli verloskunde
- Consulten op materniteit

Richtlijn consultatieve psychiatrie

A.F.G. Leentjens, A.D. Boenink, J.J. van Croonenborg, J.J.E. van Everdingen, C.M. van der Feltz-Cornelis, N.C. van der Laan, H. van Marwijk, T.W.D.P. van Os, H.N. Sno en R.J.M. Strack van Schijndel (Werkgroep richtlijn consultatieve psychiatrie van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie)

- Screening van geselecteerde patiëntenpopulaties
- Vervolgcontacten
- Organisatie vanuit het algemene of academische ziekenhuis zelf
- Aanvraag van het consult zo vroeg mogelijk tijdens de opname
- Zelf medicatieorders aan de verpleging van de consultvragende afdeling
- Superviserend psychiater: zoveel mogelijk betrokkenheid

Consultatieve liaisonpsychiatrie team, UZ Gent

4C-L Team:

42 stafleden psychiatrie

43 aso psychiatrie

42 psychologen

41 VPK specialist

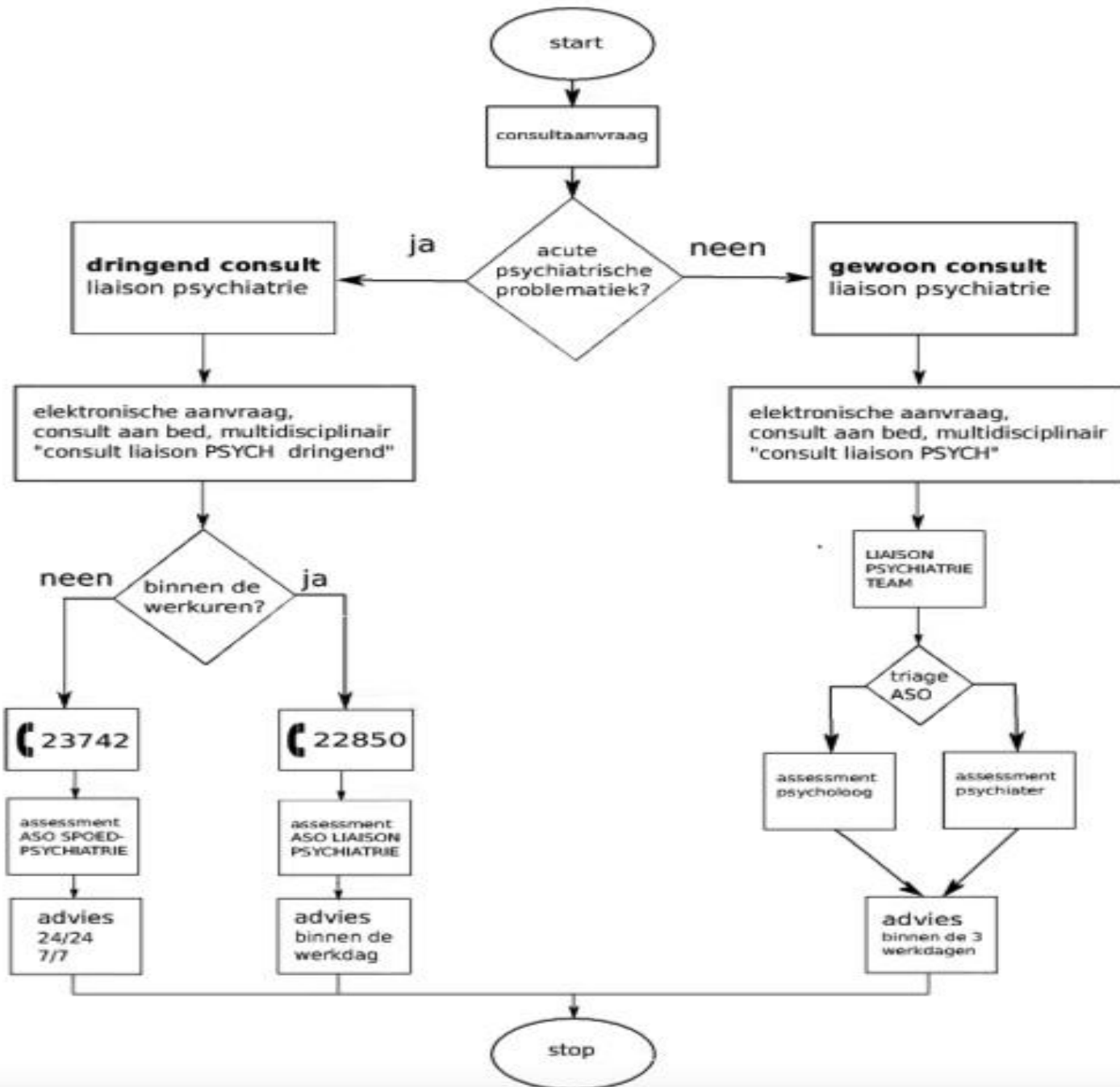
42 VPK (0.5FTE)

Consultatieve liaisonpsychiatrie team, UZ Gent

- 4 Consultatieve functie aan bed: 1000-1300/jaar
- 4 Poliklinische functie
 - 4 Algemeen, gespecialiseerde perinataal & gerontopsychiatrie
- 4 Residentiële functie: psychogeriatrische eenheid olv geriater/psychiater
- 4 Ondersteunende en adviserende functie somatische team (arts/VPK/ psycholoog)

- 4 Ontwikkeling zorgpad alcohol ism VAD
- 4 Zorgpad perinatale mentale gezondheid ism MBE Karus en vrouwenkliniek
- 4 Intensieve samenwerking: revalidatie/IZ/.....
- 4 OI, uterusTX, aangezichtstransplantatie, epilepsiechirurgie, ...
- 4 Wilsbekwaamheid, euthanasie bij niet-terminale somatische aandoeningen,.....

Consultatieve liaisonpsychiatrie team, UZ Gent

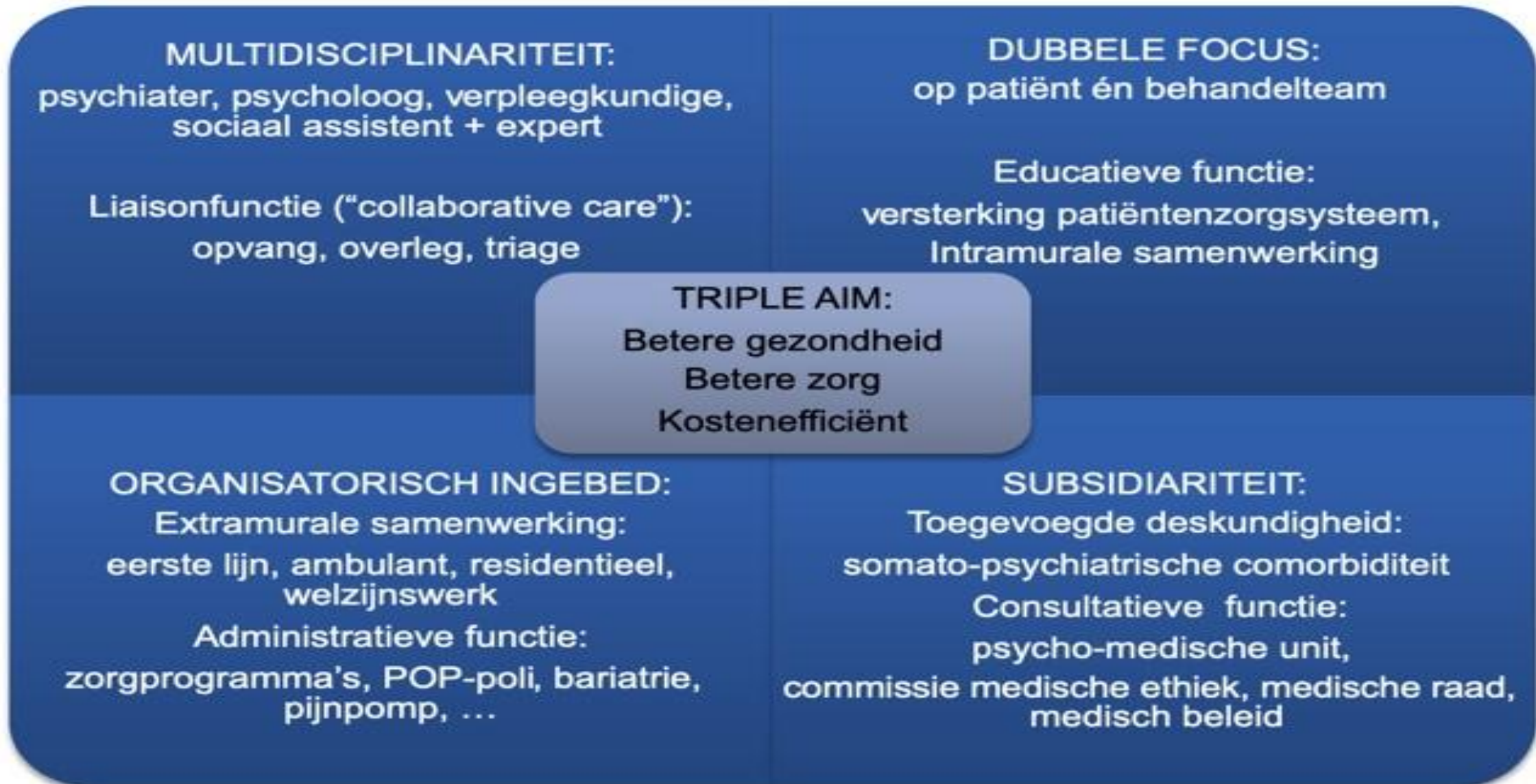

De consultatie-liaisonpsychiatrie in de Belgische ziekenhuizen van de eenentwintigste eeuw: quo vadis?

D. PEETERS^{1, 10}, F. VAN DEN EEDE^{2, 10, 11}, P.-J. GEERTS^{3, 10}, J. DE BIE^{4, 10}, I. MESTDAGH^{2, 10}, H. SCHRUIERS^{5, 10}, I. NIJS^{6, 10}, J. VANDENBERGHE^{7, 10}, G. LEMMENS^{8, 10}, P. SNOECK^{9, 10}

Samenvatting

In een tijd waarin de geneeskunde zich uitsplitst in een groeiend aantal specialismen, subspecia-

M
1
2
3
4
5
6
7

- Transparant: aanwezigheid, proactief (screening), affichering
- Wetenschappelijke functie: toetsing, opleiding, kwaliteit

Fig. 1: Consultatie- en liaisonpsychiatrie 2.1., versie 21e eeuw.

Take home message

Psychiatrische comorbiditeit = hoog prevalent

Psychiatrische comorbiditeit = somatische morbiditeit, mortaliteit en ziektekosten

Psychiatrische comorbiditeit = snelle detectie en behandeling

Liaisonpsychiatrie = multidisciplinair en interdisciplinair

Liaisonpsychiatrie = preventie, diagnostiek, behandeling, triage

Liaisonpsychiatrie = meest boeiende en uitdagende domeinen van de psychiatrie